

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ”
Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

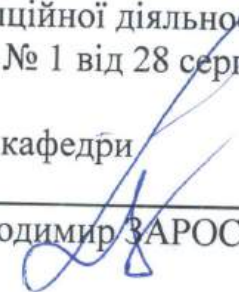
МАУП

Кафедра правоохоронної та антикорупційної діяльності

Затверджую:
Директор Навчально-наукового
інституту права ім. князя
Володимира Великого

Микола ЗУБРИЦЬКИЙ
“ 28 ” 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
правоохоронної та
антикорупційної діяльності
Протокол № 1 від 28 серпня 2025
року
Завідувач кафедри

Володимир ЗАРОСИЛО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності»

Спеціальності: 262 Правоохоронна діяльність

Освітнього рівня: другий (магістерський) рівень

Освітньої програми: Правоохоронна діяльність

Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Заросило Володимир Олексійович – доктор юридичних наук , професор
завідувач кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

(підпис)

Викладач:

Заросило Володимир Олексійович - доктор юридичних наук , професор
завідувач кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності
Шифр та назва спеціальності	262 «Правоохоронна діяльність»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредитів /120 год Лекції : 22 Семінарські заняття: 10 Самостійна робота студентів: 88
Терміни вивчення дисципліни	3 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravoohoronnoyu-diyalnisty/silabusi11.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація

	Заросило Володимир Олексійович
	Доктор юридичних наук
	професор
	Завідувач кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності
Дисципліни, які викладає НПП	Кримінальне право, Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності, Антикорупційне право, Міжнародне кримінальне право, Криміналістика
Напрями наукових досліджень	Система і структура судочинства та судоустрою, Система забезпечення правоохоронної діяльності, Судові та правоохоронні органи України. Судові та правоохоронні органи зарубіжних країн
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9572-7530 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=ZyTBcdgAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	

E-mail:	Kaf.prd.409@gmail.com
Контактний тел.	490-95-02
Телефон кафедри	490-95-21
Портфоліо викладача на сайті кафедри Інституту/ Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravoohoronnoyu-diyalnisty.html

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності» є одним із обов'язкових освітніх компонентів, який передбачає ознайомлення студентів з системою концептуальних положень у сфері антикорупційної діяльності, як самостійної галузі права, з системою органів, які здійснюють заходи щодо запобігання і протидії корупції, а також різноманітними аспектами діяльності нових антикорупційних органів

Вивчення дисципліни «Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності» дасть можливість здобувачам вищої освіти засвоїти основні напрями антикорупційної діяльності, правильно тлумачити й застосовувати нормативно-правові документи у своїй професійній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти та вільно орієнтуватися у правовому полі, розуміти сутність антикорупційної політики держави

Зазначена дисципліна додаткового спрятиме розвитку аналітичного правового мислення та формуванню високого рівня професійної правосвідомості у здобувачів вищої освіти, які є необхідними при вирішенні практичних задач в їх майбутній професійній діяльності у сфері права.

Предмет вивчення дисципліни – сукупність правовідносин, які виникають у сфері здійснення антикорупційної діяльності держави а також у сфері діяльності антикорупційних органів. Водночас до предмету дисципліни входять питання організації роботи нових антикорупційних органів та виконання законодавства у сфері запобігання і протидії корупції

Метою освітнього компонента є отримання здобувачами вищої освіти знання системи концептуальних положень антикорупційного права та системи діяльності антикорупційних органів, сучасних досягнень в галузі співробітництва у боротьбі з корупційною злочинністю; формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та застосування нормативно-правових актів щодо запобігання і протидії корупції; формування практичних навичок кваліфікації корупційних кримінальних правопорушень; вироблення навичок аналітичного мислення та критичного осмислення теоретичних та практичних проблем протидії корупційним правопорушенням

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є:

- 1) формування знань про закономірності розвитку антикорупційного законодавства в Україні та його недоліків на сучасному етапі
- 2) набуття здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу при оцінці основоположних понять законодавства щодо запобігання і протидії

корупції, навчальної та монографічної літератури а також міжнародних документів у сфері корупційних правопорушень ;

3) формування навичок застосування норм та інститутів антикорупційного права, аналізу правових проблем та обґрунтування правових позицій при вирішенні аналітичних завдань та практичних казусів;

4) розвиток правової свідомості та формування правової культури.

Пререквізити навчальної дисципліни. «Адміністративне право», «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Кримінальне право»

Постреквізити навчальної дисципліни. «Актуальні проблеми кримінального процесу», «Актуальні проблеми розслідування кримінальних правопорушень», «Актуальні проблеми механізму захисту прав людини ». «Кримінально - виконавче право».

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати задачі інноваційного характеру у сфері права, що передбачає застосування правових доктрин, правових принципів, норм права та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Спеціальні компетентності

СК 14 Здатність здійснювати контроль та координацію забезпечення умов дотриманням дозвільної системи та адміністративного нагляду.

Забезпечено такими темами:

1. Історія виникнення корупційних правопорушень та сучасний стан корупції в Україні – формує розуміння причин виникнення корупції у сфері державного управління та контролю.
2. Загальні положення законодавства про запобігання і протидію корупції, антикорупційне законодавство – забезпечує знання нормативно-правової бази, що регулює контрольні та наглядові функції державних органів.
3. Загальні напрями реалізації антикорупційної політики – визначає механізми організації контролю за дотриманням законності в діяльності органів влади.
4. Система суб'єктів запобігання і протидії корупції, їх функції – формує розуміння ролі органів державної влади у здійсненні контролю, координації та нагляду.
5. Основні напрями запобігання і протидії корупції – розкриває практичні механізми запобігання порушенням під час реалізації дозвільних процедур.
6. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів – забезпечує здатність виявляти та усувати фактори, що можуть впливати на об'єктивність контролю.

7. Захист викривачів – забезпечує можливість отримання інформації про порушення законодавства та зловживання під час реалізації дозвільної системи.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

Забезпечено темами дисципліни:

1. Загальні положення законодавства про запобігання і протидію корупції, антикорупційне законодавство забезпечує засвоєння нормативно-правової бази у сфері запобігання та протидії корупції
2. Загальні напрями реалізації антикорупційної політики формує розуміння механізмів виявлення корупційних ризиків у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування
3. Основні напрями запобігання і протидії корупції оволодіння методами попередження та припинення правопорушень, пов'язаних із корупцією
4. Дотримання правил етичної поведінки сприяє виховання антикорупційної правової культури та формування негативного ставлення до корупції
5. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків формує навички проведення аналіз практики застосування антикорупційного законодавства та відповідальності за корупційні правопорушення

Очікувані результати навчання

РН3. Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність

Досягнення результату навчання забезпечується такими темами:

1. Історія виникнення корупційних правопорушень та сучасний стан корупції в Україні – формує розуміння причин та тенденцій розвитку корупції, що дозволяє керівнику підрозділу прогнозувати ризики та планувати заходи протидії.
2. Загальні положення законодавства про запобігання і протидію корупції, антикорупційне законодавство – забезпечує знання нормативно-правової бази, необхідної для організації діяльності підрозділів відповідно до вимог законодавства.
3. Загальні напрями реалізації антикорупційної політики – формує навички планування та впровадження антикорупційних заходів у діяльності правоохоронних органів.
4. Система суб'єктів запобігання і протидії корупції та їх функції – дає можливість зрозуміти структуру та взаємодію органів, що дозволяє ефективно координувати діяльність підрозділів.

5. Основні напрями запобігання і протидії корупції – формує управлінські навички щодо організації профілактичної та правоохоронної діяльності.
6. Дотримання правил етичної поведінки – сприяє формуванню стандартів службової дисципліни та етичного управління персоналом.
7. Фінансовий контроль при проведенні заходів з запобігання і протидії корупції – формує навички організації контролю за доходами, витратами та майновим станом посадових осіб.
8. Захист викривачів – забезпечує знання механізмів організації безпечних каналів повідомлення про корупцію та управління відповідними процесами.
9. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків – формує вміння керівника застосовувати дисциплінарні, адміністративні та кримінально-правові механізми реагування.

РН8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

Забезпечення результату навчання відбувається такими темами:

1. Історія виникнення корупційних правопорушень та сучасний стан корупції в Україні – формує розуміння природи корупції, її причин і впливу на стан законності та правопорядку, що дозволяє майбутнім фахівцям усвідомлювати загрози публічній безпеці.
2. Загальні положення законодавства про запобігання і протидію корупції, антикорупційне законодавство – забезпечує знання правових норм, які регулюють діяльність посадових осіб, що є основою дотримання законності під час виконання службових повноважень.
3. Загальні напрями реалізації антикорупційної політики – формує уявлення про державну систему протидії корупції та механізми забезпечення прав і законних інтересів громадян.
4. Система суб'єктів запобігання і протидії корупції та їх функції – дає розуміння ролі правоохоронних органів та інших інституцій у забезпеченні правопорядку і координації їх діяльності.
5. Основні напрями запобігання і протидії корупції – розкриває практичні механізми попередження корупційних проявів, що сприяє зміцненню законності в державі.
6. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів – формує навички виявлення та врегулювання ситуацій, що можуть призвести до порушення законності або зловживання службовим становищем.
7. Дотримання правил етичної поведінки – сприяє формуванню професійної етики та стандартів поведінки службових осіб, що є важливою умовою забезпечення прав і свобод людини.
8. Фінансовий контроль при проведенні заходів з запобігання і протидії корупції – формує знання щодо механізмів контролю доходів та витрат посадових осіб, що сприяє прозорості діяльності органів влади.

9. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків – формує знання щодо видів юридичної відповідальності та процедур притягнення до неї, що є важливим елементом забезпечення правопорядку.

РН 15 Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.

Теми які формують результати навчання

1. Історія виникнення корупції та сучасний стан в Україні

1. Розуміти природу та еволюцію корупції як соціально-правового явища
2. Аналізувати сучасний стан корупції в Україні
3. Оцінювати вплив корупції на права людини, безпеку та державне управління

2. Загальні положення антикорупційного законодавства

1. Знати ключові норми антикорупційного законодавства
2. Орієнтуватися в системі правового регулювання запобігання корупції
3. Вміти застосовувати законодавство у практичних ситуаціях

3. Загальні напрями антикорупційної політики

1. Розуміти принципи державної антикорупційної політики
2. Аналізувати її ефективність
3. Пропонувати шляхи вдосконалення антикорупційних заходів

4. Система суб'єктів протидії корупції

1. Знати систему органів, що здійснюють антикорупційну діяльність
2. Розуміти їх функції та повноваження
3. Вміти взаємодіяти між інституціями

5. Основні напрями запобігання корупції

1. Визначати ключові механізми запобігання корупції
2. Застосовувати превентивні інструменти у професійній діяльності
3. Оцінювати ризики корупційних проявів

6. Конфлікт інтересів

1. Визначати реальний і потенційний конфлікт інтересів
2. Вміти його врегульовувати відповідно до закону
3. Запобігати виникненню корупційних ситуацій

7. Етична поведінка

1. Дотримуватись стандартів службової етики
2. Формувати добросовісну поведінку
3. Запобігати неетичним і корупційним діям

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

1. Історія виникнення корупційних правопорушень та сучасний стан корупції в Україні

Історично корупція розглядалася як соціально небезпечне явище, що підриває національну безпеку, економічну стабільність, функціонування державних інституцій та довіру до них. Вона впливає на демократичні процеси, сприяє посиленню соціальної нерівності та перешкоджає сталому розвитку суспільства. У лекції акцентуємо увагу на аналізі способів протидії та запобігання корупційним проявам у різних регіонах та епохах

2. Загальні положення законодавства про запобігання і протидію корупції, антикорупційне законодавство

У лекції підкреслено, що законодавство України про запобігання корупції, основою якого є Закон «Про запобігання корупції», встановлює організаційні засади, превентивні механізми та відповідальність за корупційні правопорушення. Його мета — запобігання корупції через конфлікт інтересів, обмеження подарунків, декларування доходів, захист викривачів та роботу спеціальних органів.

Визначено - Поняття корупції: Використання особою наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди.

- Спеціально уповноважені суб'єкти: НАЗК (Національне агентство з питань запобігання корупції), НАБУ (Національне антикорупційне бюро), Нацполіція, прокуратура.

- Превентивні заходи:

- Обмеження щодо використання службового становища.

1. Запобігання конфлікту інтересів

2. Електронне декларування

3. Захист викривачів.

- Відповідальність: Вчинення корупційних правопорушень тягне за собою кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність.

- Реєстр корупціонерів: В Україні діє Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

3. Загальні напрями реалізації антикорупційної політики

Основні положення лекції: Загальні напрями реалізації антикорупційної політики охоплюють комплекс правових, економічних та організаційних заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та протидію корупції. Основні напрямки включають: корекцію законодавства, оптимізацію діяльності органів влади, цифровізацію процесів, забезпечення невідворотності покарання, контроль за конфліктом інтересів та формування доброчесності. Основні напрями реалізації антикорупційної політики: запобігання корупції цифрова трансформація, реформа державного апарату, невідворотність покарання, формування нетерпимості до корупції, міжнародне співробітництво

4. Система суб'єктів запобігання і протидії корупції їх функції

Основні положення лекції Система суб'єктів запобігання і протидії корупції в Україні — це багаторівнева структура, що включає спеціальні органи (НАЗК, НАБУ, САП, АРМА), загальні державні органи (Президент, Кабмін, прокуратура) та громадськість. Вони діють на основі ЗУ «Про запобігання корупції», виконуючи функції формування політики, превенції, виявлення, розслідування корупційних правопорушень та розшуку активів.

Основні суб'єкти запобігання та протидії корупції та їх функції: Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП), Вищий антикорупційний суд (ВАКС), Агентство з розшуку та менеджменту активів (АРМА), Національна поліція, Служба безпеки України, Прокуратура, Уповноважені підрозділи (особи) в органах влади, Громадяни та громадські об'єднання

5. Основні напрями запобігання і протидії корупції

Основні напрями запобігання і протидії корупції в Україні охоплюють створення незалежних антикорупційних органів (НАБУ, САП, НАЗК), впровадження прозорих державних закупівель (Prozorro), цифровізацію послуг, декларування доходів посадовців та невідворотність покарання. Ключовими є формування культури доброчесності, захист викривачів та міжнародна співпраця.

Основні напрями запобігання і протидії корупції включають: інституційне забезпечення, запобігання (превенція), декларування, врегулювання конфлікту інтересів, електронне врядування, прозорість, протидія (правоохоронні заходи), невідворотність відповідальності, співпраця з викривачами, формування доброчесності, міжнародна співпраця.

6. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Закон України «Про запобігання корупції» визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень. Види конфлікту інтересів, Зовнішнє врегулювання, Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав, Відповідальність за вчинення дій, прийняття рішень в умовах конфлікту інтересів, усунення наслідків

7. Дотримання правил етичної поведінки

Дотримання правил етичної поведінки є фундаментом запобігання корупції, що передбачає чесність, неупередженість, пріоритет публічних інтересів над приватними та відмову від незаконних доручень. Вони зобов'язують службовців уникати конфлікту інтересів, не розголошувати інформацію, бути політично нейтральними та негайно повідомляти про корупційні ризики.

Основні засади етичної поведінки згідно із законом : загальні етичні норми: Пріоритет інтересів: Запобігання конфлікту інтересів: Політична нейтральність: правильне поводження з інформацією: Відмова від незаконних доручень:

8. Фінансовий контроль при проведенні заходів з запобігання і протидії корупції

Фінансовий контроль є ключовим інструментом запобігання корупції, запровадженим в Україні з 2014 року згідно із законом «Про запобігання корупції». Він передбачає перевірку доходів та майна публічних службовців, аудит державних фінансів, контроль закупівель та моніторинг способу життя, що забезпечує фінансову дисципліну. Основними суб'єктами є НАЗК, Держаудитслужба, ДПС та Рахункова палата.

Основні напрями та інструменти фінансового контролю: декларування доходів: моніторинг способу життя: державний фінансовий аудит та ревізії: контроль закупівель:

9. Захист викривачів

Захист викривачів корупції в Україні гарантований законом «Про запобігання корупції» та передбачає правовий захист, конфіденційність, захист трудових прав, безкоштовну правову допомогу, а у разі загрози — безпеку життя та майна. Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) забезпечує правовий захист, а також діє Єдиний портал повідомлень викривачів, що дозволяє анонімно повідомляти про корупцію.

Основні механізми захисту включають: трудові гарантії, конфіденційність та анонімність, правовий захист, захист близьких осіб, винагорода, поновлення на роботі:

З 2023 року запрацював Єдиний портал повідомлень викривачів, який забезпечує зручне подання інформації та контроль за розглядом повідомлень.

10. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків

Відповідальність за корупційні правопорушення в Україні включає кримінальні, адміністративні, цивільно-правові та дисциплінарні санкції, що застосовуються до посадовців за хабарництво, зловживання владою або порушення обмежень. Збитки, завдані державі, підлягають відшкодуванню, а незаконно одержані доходи конфіскуються. Спеціально уповноважені суб'єкти (НАЗК, НАБУ, поліція) здійснюють протидію корупції.

Основні аспекти відповідальності та усунення наслідків: види відповідальності, усунення наслідків, відшкодування збитків, скасування актів, службове розслідування:

11. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції

Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції охоплює спільні дії держав, міжнародних організацій (ООН, Рада Європи, ЄС) та антикорупційних органів для боротьби з транснаціональною корупцією. Вона передбачає обмін інформацією, спільні розслідування, екстрадицію та повернення активів, що базується на міжнародних договорах, таких як Конвенція ООН проти корупції.

Основні напрями міжнародного співробітництва України: розбудова правової основи, співпраця з GRECO, повернення активів взаємодія антикорупційних органів, надання правової допомоги, спільні слідчі групи, імплементація міжнародних стандартів

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Іспит проводиться в письмовій та усній формі: до завдання входять 3 теоретичних питання.

Загальна підсумкова оцінка (в балах) результати поточної роботи + результати іспиту.

Система оцінювання та вимоги

№ тем	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Загальна сума балів
Робота на сем. занятті	2			2		2		2		2		10
Самост. робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за екзамен	Загальна сума
	10	33	17	40	100

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 2 бали.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет - джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 3 бали.

*** Модульний контроль здійснюється у вигляді *тестування*.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 17 питань.

Види тестових завдань:

- 3 вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- 3 вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 17 балів.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		

68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Зміст семінарських занять

1. Історія виникнення корупційних правопорушень та сучасний стан корупції в Україні

Завдання 1 Проаналізувати історичний розвиток корупції та визначити її як соціально небезпечне явище

Результат: Здобувачі повинні визначити основні загрози корупції для демократичних процесів, гальмування розвитку промисловості та сільськогосподарських підприємств і перешкоди сталому розвитку суспільства

Завдання 2. Визначити основні етапи розвитку корупції у світі та в Україні

Результат: Визначити особливості корупційних правопорушень в Україні та їх історичний розвиток у порівнянні з іншими країнами

Завдання 3. Проаналізувати сучасний стан корупції в Україні та перші законодавчі акти у сфері запобігання і протидії корупції

Результат: Сформулювати порівняльний аналіз Законів України «Про боротьбу з корупцією», «Про засади запобігання і протидії корупції», «про запобігання корупції» та визначити недоліки

Дискусія: В чому визначаються основні відмінності в законах України про запобігання і протидії корупції?

4. Система суб'єктів запобігання і протидії корупції їх функції

Завдання 1. Визначити основні напрями діяльності антикорупційних органів та здійснити їх класифікацію за сферами діяльності

Результат: Порівняти діяльність Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції і визначити які загальні та відмінні риси зазначені в їхній діяльності

Завдання 2. Проаналізувати зв'язок між діяльністю Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та Національного антикорупційного бюро України, та визначити вплив діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури на діяльність Національного антикорупційного бюро України

Результат: Визначити основну мету створення Спеціалізованої антикорупційної прокуратури на відміну від Офісу Генерального прокурора

Завдання 3 Проаналізувати склад Вищого антикорупційного суду та визначити специфіку його діяльності

Результат: Визначити унікальність Вищого антикорупційного суду як єдиного судового органу, який містить в собі дві стадії провадження

Завдання 4. Визначити роль таких антикорупційних органів як Національна поліція, Служба безпеки України, Прокуратура, Уповноважені підрозділи (особи) в органах влади та їхні завдання у сфері запобігання і протидії корупції

Результат: Окреслити завдання таких органів Національна поліція, Служба безпеки України, Прокуратура, Уповноважені підрозділи (особи) в органах влади та їх допоміжну роль у сфері запобігання і протидії корупції

Дискусія: У чому полягають причини неефективності роботи антикорупційних органів?

6. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Завдання 1 Проаналізувати види конфліктів інтересів та визначити їх причини

Результат: Відповідного до здійсненого аналізу спроектувати напрями вирішення різноманітних конфліктів інтересів

Завдання 2. Обговорити питання самостійного та зовнішнього втручання з метою вирішення конфлікту інтересів

Результат: Визначити окремі недоліки у системі вирішення конфлікту інтересів та його виявлення

Завдання 3. Проаналізувати відповідальність за не вирішення конфліктів інтересів як самих учасників так і керівництва підприємств, установ та організацій

Завдання: Сформулювати окремі доповнення до законодавства у сфері вирішення конфлікту інтересів

Дискусія: Яким чином можна стимулювати відповідальних осіб уникнення конфлікту інтересів та самостійного їх вирішення?

8. Фінансовий контроль при проведенні заходів з запобігання і протидії корупції

Завдання 1. Визначити поняття фінансового контролю як головного інструменту запобігання корупції, що охоплює перевірку доходів/видатків посадовців, аудит державних коштів та моніторинг майнового стану.

Результат: Порівняти фінансовий контроль та інші форми і методи запобігання і протидії корупції та визначити чому зазначений контроль є головним

Завдання 2. Проаналізувати форми фінансового контролю та визначити методи його проведення

Результат: Здобувачі повинні розрізняти: Попередній (до операцій), Поточний (в процесі операції) та Наступний (після операції) форми фінансового контролю.

Завдання 3 Проаналізувати діяльність суб'єктів здійснення фінансового контролю та визначити їх повноваження

Результат: Здобувачі мають розрізняти повноваження Державної податкової служби, Державної аудиторської служби та Національного агентства з питань запобігання корупції

Дискусія: Який вплив здійснює проведення фінансового контролю на стан корупційних правопорушень?

10.Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків

Завдання 1 Проаналізувати види відповідальності за корупційні правопорушення та визначити їх ефективність

Результат: Здобувачі мають чітко розрізняти типи корупційних правопорушень за які наступає кримінальна, адміністративна та інші види відповідальності

Завдання 2. Визначити які види адміністративних стягнень можуть бути застосовані до осіб, які вчинили корупційні правопорушення (Стаття 13-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення)

Результат: Порівняти адміністративні корупційні правопорушення та інші їх види та визначити ефективність адміністративних стягнень

Завдання 3. Визначити за якими статтями Кримінального кодексу України притягають до відповідальності корупціонерів

Результат: Здобувачі мають знати склади кримінальних правопорушень визначених у Кримінальному кодексі України: зловживання владою (ст. 364), прийняття неправомірної вигоди (ст. 368), пропозиція або надання неправомірної вигоди (ст. 369), незаконне збагачення (ст. 368-2), та зловживання впливом (ст. 369-2).

Завдання 4 Визначити чи є ефективними такі види покарань як цивільна та дисциплінарна відповідальність у разі вчинення корупційних правопорушень

Результат: Здобувачі мають проаналізувати статистику та довести необхідність цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності після вчинення корупційних правопорушень

Дискусія: Чи є необхідність підвищення розмірів покарань для осіб, які вчинили корупційні правопорушення?

Зміст завдань для самостійної роботи здобувача

Тема № 1 Історія виникнення корупційних правопорушень та сучасний стан корупції в Україні

Завдання: Опрацювати зазначені блоки питань та підготувати короткі відповіді

1. Поняття та ознаки корупції у різні історичні періоди.
 2. Перші згадки про корупційні прояви у стародавніх державах (Месопотамія, Рим, Китай тощо).
 3. Корупція у середньовічній Європі: причини та наслідки.
 4. Еволюція ставлення держави до корупції: від звичаю до правопорушення.
 5. Формування кримінально-правової відповідальності за корупційні діяння.
 6. Корупційні прояви у період Київської Русі.
 7. Зловживання владою у період Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.
 8. Корупція в адміністративній системі Російської імперії на території України.
 9. Особливості корупції в радянський період.
 10. Причини поширення тіньових та корупційних практик у СРСР.
- Дискусія: Чи можна визначити національні риси розвитку корупції в Україні ?

Тема № 2 Загальні положення законодавства про запобігання і протидію корупції, антикорупційне законодавство

Завдання: Опрацювати зазначені питання та підготуватися до дискусії на семінарському занятті

1. Як ви визначаєте поняття «корупція» з юридичної та соціальної точок зору? Чи достатнім є законодавче визначення?
2. У чому полягає різниця між запобіганням корупції та протидією корупції?
3. Чи може антикорупційне законодавство бути ефективним без змін у правовій культурі суспільства?
4. Які принципи антикорупційної політики є ключовими для України сьогодні?
5. Які основні закони формують антикорупційне законодавство України? Чи є між ними прогалини або колізії?
6. Чи потребує Закон України «Про запобігання корупції» суттєвого оновлення? Які положення є найбільш проблемними?
7. Чи є баланс між правами посадових осіб і вимогами фінансового контролю?
8. Чому на практиці норми антикорупційного законодавства часто не дають очікуваного результату?
9. Які типові порушення антикорупційного законодавства трапляються в діяльності посадових осіб?
10. Як воєнний стан впливає на реалізацію антикорупційного законодавства?
11. Які законодавчі зміни могли б реально знизити рівень корупції в Україні?

Тема № 3 Загальні напрями реалізації антикорупційної політики

Завдання: Опрацювати визначені питання та підготувати короткі письмові повідомлення

1. Що слід розуміти під антикорупційною політикою держави?

2. Які фактори впливають на формування напрямів антикорупційної політики?
 3. Яку роль відіграє Антикорупційна стратегія у формуванні державної політики?
 4. Чи є ефективною нинішня система антикорупційних органів в Україні?
 5. Яку роль відіграють суди та правоохоронні органи у реалізації антикорупційних напрямів?
 6. Наскільки ефективними є такі інструменти, як електронне декларування, контроль за конфліктом інтересів, антикорупційна експертиза?
 7. Які превентивні заходи є найбільш результативними?
 8. Які проблеми існують у розслідуванні та судовому розгляді корупційних злочинів?
 9. Чи можна змінити суспільну толерантність до корупції лише правовими методами?
 10. Які основні перешкоди заважають ефективній реалізації антикорупційної політики?
- Дискусія на тему Чи можлива ефективна антикорупційна політика без політичної волі?

Тема № 4 Система суб'єктів запобігання і протидії корупції їх функції

Завдання: Опрацювати зазначені питання та підготувати повідомлення на семінарському занятті

1. Чи є система суб'єктів запобігання корупції в Україні цілісною та логічно побудованою?
 2. Чи не є надмірною кількість антикорупційних органів в Україні?
 3. Який орган має відігравати ключову координуючу роль у системі протидії корупції?
 4. Які функції суб'єктів запобігання корупції є найбільш проблемними у практичній реалізації?
 5. Чи потрібен єдиний центр координації антикорупційної діяльності?
 6. Якою має бути роль громадських організацій у системі протидії корупції?
 7. Чи слід надавати громадським активістам ширші контрольні повноваження?
 8. Чи потребує система суб'єктів протидії корупції реформування?
- Дискусія: Які функції слід посилити в першу чергу – превентивні чи каральні?

Тема № 5 Основні напрями запобігання і протидії корупції

Завдання Опрацювати зазначені питання та підготувати повідомлення на семінарському занятті

1. Чи можлива повна ліквідація корупції, чи лише її мінімізація? Обґрунтуйте позицію.
2. Запобігання корупції чи покарання за неї: який підхід ефективніший у довгостроковій перспективі?
3. Які чинники найбільше впливають на рівень корупції в державі: правові, економічні, культурні чи політичні?

4. Наскільки ефективною є система антикорупційних органів в Україні? Чи потребує вона реформування?
 5. Чи доцільно створювати спеціалізовані антикорупційні суди та органи, чи краще посилювати загальну систему правосуддя?
 6. Чи є електронне декларування ефективним інструментом запобігання корупції?
 7. Наскільки реалістичним є запобігання корупції шляхом підвищення заробітних плат державним службовцям?
 8. Чи працює інститут конфлікту інтересів на практиці?
 9. Які превентивні заходи є найефективнішими: контроль, прозорість чи виховання правової культури?
 10. Як змінити суспільну толерантність до «побутової корупції»?
- Дискусія Які напрями антикорупційної політики України є пріоритетними на сучасному етапі?

Тема № 6 Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Завдання Опрацювати зазначені питання та підготувати короткі письмові повідомлення

1. Реальний і потенційний конфлікт інтересів: відмінності та правові наслідки.
 2. Місце інституту конфлікту інтересів у системі антикорупційного законодавства України.
 3. Обов'язки посадових осіб щодо недопущення конфлікту інтересів.
 4. Механізми повідомлення про конфлікт інтересів: порядок і строки.
 5. Повноваження НАЗК у сфері контролю та врегулювання конфлікту інтересів.
 6. Юридична відповідальність за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
 7. Типові ситуації виникнення конфлікту інтересів у діяльності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.
 8. Самостійне врегулювання конфлікту інтересів: можливості та обмеження.
 9. Усунення від прийняття рішень як спосіб врегулювання конфлікту інтересів.
 10. Зовнішній контроль та роль керівника у врегулюванні конфлікту інтересів.
- Дискусія: Проблеми доказування наявності реального конфлікту інтересів.

Тема № 7 Дотримання правил етичної поведінки

Завдання: Опрацювати зазначені питання та підготувати повідомлення на семінарському занятті

1. Чи можуть правила етичної поведінки бути ефективнішими за юридичні норми? Чому?
2. Де проходить межа між особистою мораллю та професійною етикою?

3. Чи повинні етичні стандарти бути однаковими для державного службовця і приватної особи?
 4. Чи можна вважати порушення етики формою прихованої корупції?
 5. Чи існують універсальні етичні принципи, обов'язкові для всіх культур і правових систем?
 6. Чи допустиме порушення етичних норм заради "суспільного блага"?
 7. Чи повинна держава карати за неетичну, але законну поведінку?
 8. Чи реально запобігти корупції лише через формування етичної культури?
 9. Чи достатньо дисциплінарної відповідальності за порушення етичних норм?
 10. Чи має право посадовець публічно висловлювати політичні погляди?
- Дискусія: Чи можлива повна нейтральність і неупередженість у діяльності людини?

Тема № 8 Фінансовий контроль при проведенні заходів з запобігання і протидії корупції

Завдання: Опрацювати зазначені питання та підготувати повідомлення на семінарському занятті

1. Чи є фінансовий контроль самостійним антикорупційним інструментом, чи лише допоміжним механізмом?
2. Чи можна вважати електронне декларування формою фінансового контролю нового покоління?
3. Які прогалини в законодавстві найбільше послаблюють фінансовий контроль?
4. Чи реально виявити незаконне збагачення лише засобами фінансового контролю?
6. Які основні причини формального підходу до перевірки декларацій?
7. Наскільки ефективною є взаємодія між НАЗК, НАБУ, ДБР та податковими органами?
8. Де проходить межа між фінансовим контролем і втручанням у приватне життя?
9. Чи повинні члени сім'ї посадовця підпадати під такий самий рівень контролю?
10. Чи допустимі «провокаційні» методи перевірки доброчесності посадових осіб?

Дискусія: Чи реально зменшити рівень корупції лише шляхом посилення фінансового контролю?

Тема № 9 Захист викривачів

Завдання: Опрацювати зазначені питання та підготувати повідомлення на семінарському занятті

1. Хто такий викривач і чим він відрізняється від заявника або свідка?
2. Яку роль відіграють викривачі у запобіганні корупції?

3. Чому в демократичних державах захист викривачів вважається елементом національної безпеки?
 4. Які права та гарантії має викривач відповідно до законодавства України?
 5. Які механізми забезпечення конфіденційності викривачів є найбільш ефективними?
 6. Які способи подання повідомлення про корупцію є найбезпечнішими?
 7. Де проходить межа між громадянським обов'язком і порушенням корпоративної лояльності?
 8. Як суспільне ставлення впливає на готовність людей ставати викривачами?
 9. Чи повинні викривачі отримувати матеріальну винагороду?
 10. Чи варто дозволяти анонімні повідомлення про корупцію?
- Дискусія: Що важливіше: повна відкритість інформації чи захист особи викривача?

Тема № 10 Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків

Завдання: Опрацювати зазначені питання та підготувати повідомлення на семінарському занятті

1. Чи є чинна система юридичної відповідальності за корупційні правопорушення в Україні достатньо стримувальним фактором?
 2. Який вид юридичної відповідальності є найбільш ефективним у боротьбі з корупцією: кримінальна, адміністративна, дисциплінарна чи цивільно-правова?
 3. Чи доцільно посилювати кримінальну відповідальність за корупційні злочини, чи важливішою є невідворотність покарання?
 4. Чи повинна відповідальність за корупцію бути однаковою для публічних службовців і представників приватного сектору?
 5. Наскільки ефективно в Україні працюють механізми виявлення та притягнення до відповідальності за корупційні правопорушення?
 6. Чи забезпечують антикорупційні органи реальну невідворотність покарання?
 7. Чи виправданим є застосування угод про визнання винуватості у корупційних справах?
 8. Чи є конфіскація майна ефективним інструментом усунення наслідків корупції?
 9. Чи достатньо в Україні механізмів повернення незаконно отриманих активів?
 10. Чи повинна особа, звільнена від кримінальної відповідальності, нести майнову відповідальність за завдану шкоду?
- Дискусія: Чи може суворе покарання змінити рівень толерантності суспільства до корупції?

Тема № 11 Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції

Завдання Опрацювати зазначені питання та підготувати повідомлення на семінарському заняття

1. Які міжнародні організації відіграють ключову роль у запобіганні та протидії корупції?
 2. Чи можна говорити про глобальний «корупційний стандарт», чи кожна країна має власну специфіку?
 3. Як досвід інших країн може бути адаптований до українських реалій без порушення національного законодавства?
 4. Чи існує ризик «формалізованого» запровадження міжнародних норм, коли вони не відповідають культурним чи економічним особливостям країни?
 5. Які механізми міжнародного обміну інформацією про корупційні правопорушення існують, і наскільки вони ефективні?
 6. Які перешкоди виникають у процесі міжнародного розслідування корупційних справ (правові, політичні, технічні)?
 7. Як забезпечити баланс між захистом національних інтересів та міжнародними зобов'язаннями у боротьбі з корупцією?
 8. Чи є ризики для суверенітету держави при використанні міжнародних технологічних платформ для боротьби з корупцією?
 9. Як міжнародні стандарти етики у сфері протидії корупції можуть бути впроваджені на національному рівні?
 10. Чи має міжнародне співробітництво обмежуватися лише правовими нормами, або слід враховувати культурні та соціальні чинники?
- Дискусія: Як досвід інших країн може бути адаптований до українських реалій без порушення національного законодавства

Вимоги до написання рефератів.

Реферат є формою самостійної роботи здобувача, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Актуальні проблеми антикорупційної діяльності».

Тему реферату здобувач визначає за першою буквою за списком групи.

В окремих випадках здобувач може самостійно запропонувати та розробити тему реферату, попередньо обговоривши її з викладачем.

Структура, зміст і тема рефератів визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи: вибір теми; розробка плану; ознайомлення з рекомендованою літературою; написання та оформлення роботи.

При написанні реферату та його оформленні варто керуватися такими критеріями:

обґрунтування вибраної теми; опрацювання відповідної літератури; наявність авторського розділу; наявність списку використаних джерел.

Цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаних джерел. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати по тексту у квадратних дужках, наприклад [15, с. 74], 15 - це

порядковий номер джерела у списку літератури, а 74 - сторінка із вказаного джерела.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об'єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаних літературних джерел.

Загальний обсяг реферату –до 20 машинописних сторінок формату А4 з 14 шрифтом Times New Roman та інтервалом 1,5, із полями (верхнє/нижнє - 2 см, ліве - 3 см, праве - 1 см.)

Слід мати на увазі, що головною вимогою до реферату є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

Теми рефератів

1. Поняття та ознаки корупції у різні історичні періоди.
2. Перші згадки про корупційні прояви у стародавніх державах (Месопотамія, Рим, Китай тощо).
3. Корупція у середньовічній Європі: причини та наслідки.
4. Еволюція ставлення держави до корупції: від звичаю до правопорушення.
5. Формування кримінально-правової відповідальності за корупційні діяння.
6. Корупційні прояви у період Київської Русі.
7. Зловживання владою у період Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.
8. Корупція в адміністративній системі Російської імперії на території України.
9. Особливості корупції в радянський період.
10. Причини поширення тіньових та корупційних практик у СРСР.
11. Система антикорупційного законодавства України: структура та ієрархія нормативних актів.
12. Мета і завдання законодавства про запобігання та протидію корупції.
13. Співвідношення понять «запобігання корупції» та «протидія корупції».
14. Антикорупційні стандарти як елемент правової системи України.
15. Закон України «Про запобігання корупції» як базовий акт антикорупційного законодавства.
16. Кримінально-правові засоби боротьби з корупцією в Україні.
17. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення.
18. Дисциплінарна та цивільно-правова відповідальність у сфері протидії корупції.
19. Роль підзаконних нормативно-правових актів у реалізації антикорупційного законодавства.
20. Суб'єкти, на яких поширюється дія антикорупційного законодавства.
21. Повноваження НАЗК у системі запобігання корупції.
22. Взаємодія органів державної влади у сфері реалізації антикорупційного законодавства.
23. Роль органів місцевого самоврядування у виконанні антикорупційних вимог.
24. Проблеми застосування антикорупційного законодавства в Україні.
25. Колізії та прогалини у правовому регулюванні запобігання корупції.

26. Судова практика у справах про корупційні правопорушення.
27. Напрями вдосконалення антикорупційного законодавства України.
28. Вплив реформ на ефективність антикорупційного законодавства.
29. Поняття та сутність фінансового контролю в антикорупційній політиці держави.
30. Місце фінансового контролю в системі запобігання та протидії корупції.
31. Принципи фінансового контролю у публічному секторі.
32. Види та форми фінансового контролю в Україні.
33. Нормативно-правове забезпечення фінансового контролю в Україні.
34. Проблеми правозастосування законодавства про фінансовий контроль.
35. Роль НАЗК у здійсненні фінансового контролю.
36. Електронне декларування як інструмент фінансового контролю.
37. Контроль за доходами та витратами посадових осіб.
38. Моніторинг способу життя як форма фінансового контролю.
39. Основні проблеми реалізації фінансового контролю в Україні.
40. Шляхи підвищення ефективності фінансового контролю.
41. Перспективи розвитку фінансового контролю в контексті євроінтеграції України.
42. Поняття та правовий статус викривача корупції в Україні.
43. Місце інституту викривачів у системі запобігання корупції.
44. Законодавче забезпечення захисту викривачів в Україні: аналіз Закону «Про запобігання корупції».
45. Гарантії правового та соціального захисту викривачів.
46. Процедура подання повідомлень про корупційні правопорушення.
47. Конфіденційність та анонімність викривача: правові механізми забезпечення.
48. Відповідальність за розголошення інформації про викривача.
49. Роль НАЗК у забезпеченні захисту викривачів корупції.
50. Судовий захист прав викривачів в Україні.
51. Психологічні ризики та соціальні наслідки для викривачів.
52. Механізми державної підтримки та компенсації викривачам.

Орієнтовний перелік питань для комплексного контролю з дисципліни

1. Поняття та ознаки корупції: сучасні наукові підходи.
2. Причини та умови поширення корупції в Україні.
3. Корупція як загроза національній безпеці держави.
4. Види корупції та їх характеристика.
5. Антикорупційна політика держави: поняття, мета, принципи.
6. Система забезпечення антикорупційної діяльності: структура та елементи.
7. Міждисциплінарний характер дослідження корупції.
8. Роль правової культури у запобіганні корупції.
9. Антикорупційні стандарти публічного управління.
10. Оцінка ефективності антикорупційних заходів.
11. Система антикорупційного законодавства України.

12. Закон України «Про запобігання корупції»: структура та основні положення.
13. Кримінально-правові засади протидії корупції.
14. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення.
15. Дисциплінарна відповідальність у сфері антикорупційної діяльності.
16. Цивільно-правові наслідки корупційних правопорушень.
17. Проблеми узгодженості антикорупційного законодавства.
18. Імплементация міжнародних антикорупційних стандартів у законодавство України.
19. Судова практика у справах про корупційні правопорушення.
20. Проблеми правозастосування у сфері антикорупційної діяльності.
21. Система антикорупційних органів України.
22. Правовий статус та повноваження НАЗК.
23. Правовий статус та повноваження НАБУ.
24. Спеціалізована антикорупційна прокуратура: функції та проблеми діяльності.
25. Вищий антикорупційний суд у системі судоустрою України.
26. Взаємодія антикорупційних органів між собою.
27. Координація діяльності суб'єктів протидії корупції.
28. Роль органів місцевого самоврядування у запобіганні корупції.
29. Громадський контроль у сфері антикорупційної діяльності.
30. Участь засобів масової інформації у викритті корупції.
31. Антикорупційні обмеження для державних службовців.
32. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
33. Фінансовий контроль та електронне декларування.
34. Перевірка декларацій та відповідальність за їх порушення.
35. Подарунки та інші прояви неправомірної вигоди.
36. Сумісництво та суміщення посад: правове регулювання.
37. Етичні стандарти поведінки публічних службовців.
38. Антикорупційні програми в органах державної влади.
39. Оцінка корупційних ризиків у діяльності органів влади.
40. Внутрішній контроль та комплаєнс у публічному секторі.
41. Поняття корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення.
42. Склад корупційного кримінального правопорушення.
43. Особливості доказування у корупційних справах.
44. Конфіскація та спеціальна конфіскація доходів від корупції.
45. Відшкодування шкоди, завданої корупційними правопорушеннями.
46. Звільнення від відповідальності у справах про корупцію.
47. Проблеми притягнення до відповідальності високопосадовців.
48. Політична корупція та механізми її подолання.
49. Корупція у сфері публічних закупівель.
50. Корупція у судовій та правоохоронній системі.
51. Правовий статус викривачів корупції.
52. Гарантії захисту викривачів в Україні.
53. Проблеми реалізації прав викривачів.
54. Міжнародний досвід захисту викривачів.

55. Формування негативного ставлення до корупції в суспільстві.
56. Антикорупційна освіта та просвіта.
57. Роль громадських організацій у формуванні антикорупційної культури.
58. Вплив медіа на суспільне сприйняття корупції.
59. Етичні дилеми у діяльності викривачів.
60. Перспективи розвитку антикорупційної культури в Україні.
61. Міжнародне співробітництво України у сфері протидії корупції.
62. Конвенція ООН проти корупції та її значення.
63. Антикорупційні стандарти Ради Європи (GRECO).
64. Антикорупційні вимоги Європейського Союзу для України.
65. Вплив євроінтеграційних процесів на антикорупційну політику України.
66. Корупція в умовах воєнного стану.
67. Цифровізація та її роль у зменшенні корупційних ризиків.
68. Використання штучного інтелекту в антикорупційній діяльності.
69. Основні тенденції розвитку антикорупційної політики у світі.
70. Перспективи реформування системи антикорупційних органів в Україні.

Політика курсу. Курс «Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності» (для магістрів) передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

Оцінювання здобувача освіти орієнтована на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за, які можуть бути за рішенням викладача нараховані додаткові (бонусні) бали. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і семінарських занять співпадають. Відсутність на семінарському занятті відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На встановленому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної роботи. Результат модульної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно скласти іспит роботу лише у разі перескладання курсу «Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності».

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи),	для екзамену

діяльності		практики	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Навчальний посібник «Судочинство та судоустрій в Україні» посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого співавторство. «Видавництво Людмила» 2020 - 196 с
2. Юридичний механізм захисту прав людини: посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2021.172 с.
3. Прокуратура України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022.119 с.
5. Правоохоронна діяльність в Україні посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022.119 с.
6. Національна поліція України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022, 188 с.
7. Національне агентство з питань запобігання корупції посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022, 136 с.
8. Державна прикордонна служба України як правоохоронний орган спеціального призначення посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2023, 168 с.

9. Національне антикорупційне бюро України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022, 168 с.

10. Служба безпеки України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022, 128 с.

Рекомендовані джерела інформації :

Нормативна література

1. Конституція України: від 28 червня 1996 р.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2-%D1%80>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
3. Про запобігання корупції Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056
4. Про Національне антикорупційне бюро: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 47, ст.2051
5. Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України: наказ Генерального прокурора України від 12 квітня 2016 року № 149 Електронний ресурс Режим доступу http://www.cct.com.ua/2016/12.04.2016_149.htm
6. Про адвокатуру і адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076 – VI Відомості Верховної Ради, 2013, № 27, ст.282
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т.1 / О.М. Бандурка, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль та ін. За заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. – Х.: Право, 2012. – 768 с.
8. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII (офіц. текст) - К., Паливода А.В., 2014 – 112 с.
9. Про Державне бюро розслідувань Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 6, ст.55
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення Закон України від 7 квітня 2011 року N 3207-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, N 41, ст.414
11. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 року № 220
12. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#n8>
13. Цивільна конвенція Ради Європи «Про боротьбу з корупцією» : 1999 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text
14. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, N 47-48

15. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, N 49
16. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.
17. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Права людини. міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С.18-24.
18. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С.36-62.
19. Кримінальний кодекс України зі змінами та допов.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
20. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. - 456 с.
21. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>
22. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 року
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
23. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
24. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12#Text>
25. Про прокуратуру: Закон України 14 жовтня 2014 р.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
26. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України 07.07.2017 № 575
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>
27. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015 р. № 772-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/772-19#Text>
28. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 р. № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/2447-19#Text>
29. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/361-20#Text>
30. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/1682-18#Text>
Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/1682-18#Text>
31. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 2000 р. № 950 «Про затвердження Порядку проведення службового розслідування стосовно осіб,

уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування».

32. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №265 «Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015 - 2017 роки».
33. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2016 року №65 «Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців».
 34. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» від 30 червня 1993 року №3341-ХІІ.
 35. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією» від 18 квітня 2013 року №221-VII (зміни до ст.ст. 354, 368, 369, 370 КК України).
 36. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення» 7 квітня 2011 року №3207-VI .
 37. Наказ Міністерства юстиції України від 23 червня 2010 року №1380/5 «Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів».
 38. Закон України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 року №393/96-ВР.
 39. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року №2939-VI.

Основна література

1. Настільна книга з розбудови доброчесної організації Національне агентство з питань запобігання корупції – 2024 – 47 с. https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2024/nastilna_knyga_z_rozbudovy_dobrochesnosti.pdf
 2. Збірник основних нормативних документів у сфері запобігання і протидії корупції: посібник для закладів вищої освіти /Укладачі доктор юридичних наук, професор В.О. Заросило, доктор юридичних наук, доцент І.В. Сервецький, кандидат юридичних наук Сорокіна Л.В.. Київ: “Видавництво Людмила”, 2022. 604 с.
 3. Національне агентство з питань запобігання корупції посібник для закладів вищої освіти за заг. редакцією доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: «Видавництво Людмила», 2022. 120 с.
 4. Національне антикорупційне бюро України посібник для закладів вищої освіти / за заг. редакцією доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: «Видавництво Людмила», 2022. 168 с
1. Баришніков В.М. Запобігання та протидія корупції у підрозділах державної служби зайнятості : навч.-метод. посіб. /В.Н. Баришніков. К. :ІПК ДСЗУ, 2020. - 124 с.++++ антикорупційної політикидержави / Дзвінчук Д.,

Баран М. // Вісник ДСУ. - 2022. - № 3. - С. 32 - 37.

2. Запобігання та протидія проявам корупції (для працівників органів державної влади та місцевого самоврядування I-VII категорії посад) [Текст] : [посіб.] / Братель С. Г., Василевич В. В., Золотарьова Н. І. та ін. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2022. - 376 с. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.naiu.kiev.ua/nniu_site/files/1/korrupt_2012.doc.

24. Клименко, Ніна. Щодо сутності корупції та антикорупційних судових експертиз / Ніна Клименко // Віче.-2012. - № 6. - С. 15 - 17.

25. Клименко, Наталія. Окремі аспекти відповідальності за порушення бюджетного законодавства в Україні / Наталія Клименко // Вісник НАДУ. - 2012.- №1. - С. 139 - 146.

26. Козіна, В. Невизначеність статусу посадових осіб місцевого самоврядування як передумова вчинення правопорушень у сфері службової діяльності / В. Козіна // Вісник ДСУ. - 2011. - № 3. - С. 25- 26.

31. Кравченко Т. А. Особливості формування комплексного механізму протидії корупції в органах місцевого самоврядування в Україні / Т. А. Кравченко // Держава та регіони. Сер. Держ. упр. - 2012. - Вип. 2. - С. 164-168.

32. Максимович Р.Л. Коментар Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" [Текст] / Р. Л. Максимович ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л. : ЛьвДУВС, 2012. - 279 с.

33. Михненко, Анатолій. Антикорупційна політика держави як передумова суспільного розвитку / Анатолій Михненко // Актуальні проблеми державного управління: збірник наукових праць. - 2011. - випуск 3. - С. 179 - 182.

34. Невмержицький, Євген. Політико - правовий аналіз механізмів протидії зловживанням у державному апараті / Євген Невмержицький // Віче. - 2012.- С. 12 - 15.

35. Невмержицький С.В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми протидії : моногр. / Є.В. Невмержицький ; Акад. прокуратури України. - К. : КНТ, 2008. - 368 с.

36. Перен, М. Запобігання корупції в системі політико-владних відносин сучасного українського суспільства / М. Перен, В. Ребкало // Вісник НАДУ. - 2011. - № 4. - С. 191 - 200.

37. Посібник для державного службовця з питань запобігання корупційних діянь / уклад. С.М. Серьогін, О.Л. Молошна, В.В.Баштанник, О.А. Тertiшна, Н.А. Липовська, І.І. Хожило, О.В.Антонова, В.В. Лола, І.В. Письменний, О.С. Петренко, С.С. Серьогін. - Д. : ДРІДУ НАДУ, 2019. - 136 с.

Додаткова література

38. Практичний poradnik для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання корупційних діянь відповідно до Закону України "Про засади запобігання та протидії корупції" [Текст] : [метод. рек.] / Нац. акад. держ. упр. При Президенті України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр., Голов. упр. держ. служби України ; [уклад.: С. М. Серьогін та ін.]. - Д. : ДРІДУ НАДУ, 2021. - 213 с.

39. Романюк Б. В. Законодавство України та зарубіжних країн щодо протидії корупції. Міжнародний досвід боротьби з корупцією: монографія / Б. В. Романюк, О. Ю. Бусол; Рада нац. безпеки і оборони України, Міжвідом. наук.-дослід. центр пробл. боротьби з організованою злочинністю. - К. : ТОВ "Поліграф-Сервіс", 2019. - 627 с.

40. Савчук О. П. Корупція: багатоаспектність явища: навч. посіб. / О. П. Савчук, В. Л. Бабич, В. А. Бабич; Держ. податк. адмін. України. - Ірпінь, 2019. - 65 с.

41. Соловйов В. Теорія "раціонального злочину" як підґрунтя для антикорупційної політики / В.Соловйов // Вісник НАДУ - 2021.- № 4. - С.39 - 48

42. Сторожев С.В. Класифікація корупційних дій і методів боротьби з корупцією / С.В. Сторожев, Д.В. Каніболотський // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво . - 2011. - Вип. 6. - С. 107-113.

43. Фомін М.В. Корупція і тіньова економіка: політ економічний аспект: монографія / М. В. Фомін, В. В. Приходько, М. Г. Каптуренко, В. В. Кузьменко, І. Г. Мішина; ред.: М. В. Фомін; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. - 332 с.

44. Чаркіна, Анастасія. Деякі питання стану хабарництва в судовій гілці влади та можливі шляхи його подолання / Анастасія Чаркіна // Віче. - 2012. - № 12. - С. 29 - 32.

45. Антикорупційна політика та запобігання корупції в публічному управлінні: навч. посібник /І. С. Бондар, В. Г. Горник, С. О. Кравченко, В. В. Кравченко. Київ: Вид-во Ліра-К, 2016. 192 с.

Білецький А. В. Участь громадськості в запобіганні корупційним злочинам в Україні

Інформаційні ресурси:

1. Електронна бібліотека юриста, WEB кафедра права. URL: http://www.kafedr.at.ua/board/rimske_pravo.
2. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.catalogue.nplu.org>.
3. Офіційний веб. Сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua>.
4. Інформаційно – пошукова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>.
5. Офіційний сайт Адміністрації Президента. URL: <http://www.president.gov.ua/ru/content/secretariat>.
6. Національна бібліотека України ім.В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
7. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
- 8.. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.catalogue.nplu.org> .